

OPIS TECHNICZNY
DO PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANEGO
REMONTU KAPLICY CMENTARNEJ W JELONKACH

1. Wstęp.

Kaplica murowana z II połowy XIX w., znajduje się na cmentarzu rzymsko – katolickim w Jelonkach, gm. Ostrów Mazowiecka, wpisana do rejestru zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego decyzją z dnia 30.01.1986 r. pod nr A-564. Murowana kaplica jest obiektem cmentarza parafialnego z 1893 roku, o czym świadczy tablica umieszczona na ścianie kaplicy.

Obecnie obiekt uniemożliwia bezpieczne użytkowanie ze względu na aktualny stan wymagający remontu i konserwacji.

2. Rodzaj i kategoria obiektu budowlanego.

Rodzaj obiektu budowlanego: budynek kultu religijnego: kaplica cmentarna.

Kategoria obiektu budowlanego: X.

3. Opis istniejącego budynku.

Budynek kaplicy zlokalizowany jest na cmentarzu parafialnym w Jelonkach, gm. Ostrów Mazowiecka, na działce o numerze ewidencyjnym 371. Kaplica usytuowana jest po środku cmentarza, na skrzyżowaniu dwóch alei, symetrycznie do podłużnych granic działki, w odległości ok. 75,0 m od głównej bramy wejściowej na cmentarz, zlokalizowanej w boku krótszej granicy działki od strony zachodniej.

Działka w rzucie zbliżonym do prostokąta od strony zachodniej przylega do parkingu i drogi wewnętrznej, zlokalizowanych na działkach ozn. nr:

- 370 i 368/2 – parking o nawierzchni gruntowej,
- 368/1 i 369 – drogi dojazdowe do parkingu i bramy cmentarnej.

Parking i drogi wewnętrzne mają bezpośrednie połączenie z drogą gminną i wojewódzką nr 927.

Na południowy- zachód od cmentarza, po przeciwnej stronie drogi wojewódzkiej znajduje się budynek kościoła i plebania parafialna.

Budynek w stylu neogotyckim, wzniesiony z cegły, na planie prostokąta, przykryty dachem namiotowym (pokryty blachą ocynkowaną), z ośmioboczną wieżą nad wejściem głównym, z oknami ostrołukowymi w ścianach bocznych. Wnętrze nakryte pozornym sklepieniem.

Kaplica o konstrukcji murowanej, zbudowany z cegły ceramicznej, z zewnątrz nieotynkowany. Kaplica posiada formę prostopadłościanu o rzucie zbliżonym do prostokąta, do której (od strony wschodniej) przylega dużo mniejszy prostopadłościan stanowiący zejście do części podpiwniczonej kaplicy. Zejście do piwnicy zwieńczone jest dachem dwuspadowym, wykończonym zaprawą cementową, ułożoną na połaciach ceglanych.

Dach główny kaplicy jest trzypadowy pokryty blachą płaską. Od frontu kaplicę zwieńcza wieża wyniesiona ponad dach. Pokrycie wieży – stanowią cegły. Niegdyś w wieży znajdował się dzwon. Obecnie dzwonu nie ma. Wieża wyposażona jest z czterech stron w żaluzje drewniane w większości zniszczone. A od frontu ściany szczytowej, po obu stronach wieży, istnieją otwory okienne, w których pozostały jedynie futryny drewniane.

Bryłą kaplicy jest prostopadłościan na rzucie prostokąta, wzniesiony na sześciu, symetrycznie ustawionych filarach, wysuniętych poza lico ścian głównych. Filary i ściany zwieńczone są gzymsami.

Front budynku stanowi elewacja zachodnia o krótszym boku z drzwiami wejściowymi, skierowanymi w stronę głównej bramy cmentarnej. W ścianach bocznych kaplicy usytuowane są po dwa okna, znajdujące się naprzeciwko siebie. Dwa okna w jednej ścianie różnią się od okien znajdujących się w drugiej ścianie przeszkleniem. Ich forma i kształt są zbliżone do siebie.

Wnętrze kaplicy zwieńcza sklepienie ceglane, oparte na czterech żebrawach, od wewnątrz otynkowane.

Ściany wewnątrz kaplicy są otynkowane, z lamperią do wysokości ok. 1,5 m. Podłoga ceglana pokryta zaprawą cementową gr. ok. 3 cm.

W strefie wejściowej w budynku, po jego obu stronach istnieją otwory (poza obszarem sklepienia) o wymiarach ok. 54 x 68 cm. Otwory te mają zakotwione pozostałości stalowe po drabinie, stanowią dostęp na poddasze budynku. Obecnie nie jest możliwe wejście na poddasze, dlatego też nie inwentaryzowano więźby dachowej. Należy to zrobić na etapie wykonawczym obiektu, a następnie ocenić stan techniczny więźby. Wszelkie prace związane z więźbą należy uzgodnić z MWKZ w Warszawie delegatura w Ostrołęce.

Część podpiwniczona obiektu (krypty) nie jest objęta opracowaniem projektowym.

Dane techniczne:

- kubatura: 477,00 m³
- powierzchnia użytkowa: 27,60 m²
- powierzchnia zabudowy: 54,20 m²
- wymiary budynku bez odsadzek cokołu: 6,24 x 9,70+1,60 m (zejście do podziemia).
- wysokość budynku: 9,60 (budynek) + 4,42 m (wieża) = 14,03 m.

Stan i ocena zachowania elementów obiektu:

- Kaplica posadowiona jest na ławach z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej. Są one poszerzeniem murów fundamentowych wyprowadzonych ponad poziom terenu na ok. 2 cegły (stanowiąc cokół budynku). Znajdują się w stanie dobrym - nie wymagającym napraw. Mury podpiwniczone przeznaczone są do wykonania na nich izolacji przeciwwilgociowej.
- Ściany zewnętrzne o gr. 60-90 cm w całości murowane z cegły pełnej. Całość ścian stanowią odsłonięte mury ceglane, nie posiadające tynków zewnętrznych. W różnych częściach ścian powstały niewielkie ubytki cegły (spowodowane czynnikami atmosferycznymi), nie wpływające na bezpieczeństwo konstrukcji. Gzyms wieńczący ściany wykonany z cegły. Ściany budynku w poprzednich latach nie były przedmiotem napraw. Analizy murów ceglanych dokonano w miejscach odkrytych.

Do budowy murów użyto cegły gotyckiej wypalanej o wymiarach przybliżonych do 27x13x7,5 cm. Cegły murowane na zaprawę wapienno- piaskową i spoinowane również tym samym materiałem. Oprócz prostokątnych klasycznych cegieł użyto również kształtek. W obecnym stanie mury nie mają wtórnych uzupełnień materiału ceglanego. Istniejące cegły oryginalne mają kolorystykę od czerwono pomarańczowej do ciemno wiśniowej z widocznymi w wielu miejscach czarnymi spiekami które najlepiej zachowały swoją oryginalną fakturę i twardość. Powstałe ze względu na działania atmosferyczne i brak hydrofobizacji w kilku miejscach utraciły twardość spieków i z powodu wypłukiwania materiału powstała na nich prążkowana, pomarszczona faktura pokazująca uwarstwienie warstwy gliny. Całość pokrywa warstwa zbitego brudu. Ocenia się iż około 10 % zachowanego oryginalnego materiału ceglanego nie nadaje się do dalszej konserwacji i należy go wymienić.

Dominującym elementem w fakturze ceglanego lica jest materiał ceramiczny, spoina zaś pełni rolę służebną. Na powierzchni lica nie występują efekty mozaikowe lub wzory geometryczne.

Ponadto przy istniejących ścianach fundamentowych i wyższych partiach pojawia się widoczne, lokalne zazielenienie części powierzchni (Fotografia nr 1). Potwierdzają one trwałe, utrzymujące się zwiększone zawilgocenie.

Zdjęcie nr 1. – Lokalne zazielenienie części powierzchni ścian.

Projekt przewiduje wykonanie opaski trawiastej wokół budynku kaplicy (wg. szkicu – przekrój A-A), dzięki której ze ścian fundamentowych woda będzie mogła lepiej odparować. Wymiana szczelnej kostki brukowej stykającej się z murami na opaskę z materiału pochodzenia mineralnego, przepuszczalnego (trawa) zabezpieczy przed utrzymywaniem się wilgoci i rozbryzgiem wód deszczowych na ściany fundamentu.

- Stropy – brak.
- Wieżba dachowa – drewniana (widoczne krokwie pod okapem budynku) - ze względu na brak dostępu do wieżby dachowej jej stan techniczny należy ocenić na etapie wykonawczym, po rozebraniu części pokrycia dachowego. wszelkie działania przy wieżbie dachowej należy uzgodnić z WKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.

Prawdopodobnie wieżba w układzie krokwiowo – jętkowym oparta na namurnicach osadzonych na zewnętrznym wieńcu ceglanym. Całość spięta jętkami w poziomie płatwi. Do ewentualnej impregnacji wieżby, po oczyszczeniu, impregnacji środkami ogniochronnymi oraz grzybo- i owadobójczymi zaleca się preparat Xillix Gel.

- Dach – nad częścią główną budynku kaplicy dach pokryty jest blachą płaską, o połączeniach „w rurkę” na podkonstrukcji ażurowej z desek. Zadaszenie zejścia do części podpiwniczonej (krypty) wykonane jest jako ceglane, dwuspadowe, zabezpieczone od zewnątrz betonem przed niekorzystnym wpływem czynników atmosferycznych. Na szczycie kaplicy, od frontu budynku, znajduje się ceglana wieża zwieńczona ośmiobocznym ostrosłupem uformowanym z cegły, na której zamontowany jest stalowy krzyż. Dach na różnych płaszczyznach budynku jest szczelny. Nad częścią główną kaplicy bardzo zniszczony upływem czasu, gdyż prawdopodobnie nigdy

nie był wymieniany. Należy go odtworzyć na nowe pokrycie blachą miedzianą. Ceglaste zadanie ośmiobocznej wieży wymaga prac konserwatorskich. Nad zejściem do części podpiwniczonej kaplicy należy wykonać nowe pokrycie dachu z blachy miedzianej, montowanej na podkonstrukcji drewnianej. Pokrycia dachów blachą miedzianą należy wyposażyć w obróbki blacharskie zgodnie z opisem zawartym w dalszej części opracowania.

- Okna żaluzjowe - Na wieży znajdują się okna żaluzjowe drewniane przeznaczone do konserwacji i wykonania prac restauratorskich z zachowaniem obecnego kształtu. W większości posiadają liczne ubytki elementów drewnianych, choć futryny w 90 % zostały zachowane. Żaluzje otwierane do wewnątrz.
- Okrągłe otwory okienne w ścianie szczytowej (frontowej) budynku posiadają wypełnienie drewnianymi futrynami, przeznaczonymi do konserwacji.
- Stolarka okienna – drewniana, z drewna sosnowego - wymaga konserwacji. Dwa okna do odtworzenia wg. rysunków załączonych do opracowania.
- Stolarka drzwiowa - istniejące drzwi od strony głównej do kaplicy, tj. elewacji zachodniej są dwuskrzydłowe, drewniane z górnym naświetlem ażurowym, wypełnionym szkłem. Drzwi przeznaczone są do konserwacji.

Drzwi do piwnicy, w ścianie elewacji wschodniej, stanowiące zejście do kruchty znajdującej się w części podpiwniczonej budynku wykonane są jako drewniane dwuskrzydłowe, pełne. Skrzydła drzwiowe o symetrycznym podziale, z ramiakami wypełnionymi deskowaniem skośnym „na nakładkę” łączonym przy pomocy gwoździ z łbem płaskim (gwoździe regularnie i symetrycznie rozłożone na skrzydłach drzwiowych). Drzwi przeznaczone są do konserwacji z zachowaniem dotychczasowych wymiarów i kształtu.

- Komunikacja pionowa - w dzwonnicy znajdują się istniejące schody ceglane prowadzące do podziemia. Nie są objęte opracowaniem projektowym.

Budynek kaplicy nie jest wyposażony w instalacje. Na budynku zamontowane są dwie lampy oświetleniowe, zewnętrzne z zasilaniem zewnętrznym. Lampy należy zdemontować i wykonać owe oświetlenie, montowane pod okapem budynku. Rodzaj oświetlenia oraz sposób montażu należy uzgodnić z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce. Przewiduje się wykonanie instalacji odgromowej – wg. projektu technicznego branży elektrycznej.

Poza tym w obiekcie projektuje się wykonanie instalacji elektrycznej (oświetleniowej i gniazd) oraz system nagłośnienia.

Istniejącą skrzynkę złącza kablowego, ustawioną przy ścianie elewacji południowej należy przenieść poza obręb budynku kaplicy lub do jej wnętrza. Na budynku zainstalować instalację odgromową.

Wszystkie ww. roboty wykonać na podstawie projektu technicznego, uzgodnionego z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.

Stan techniczny budynku:

Ogólny stan zachowania głównych elementów budynku należy ocenić jako dobry (nie dotyczy pokrycia dachu i obróbek blacharskich, więźby dachowej, okien, żaluzji i drzwi).

WYKAZ ZADAŃ W KOLEJNOŚCI PRAC REMONTOWYCH

PRACE PRZYGOTOWAWCZE

1. Przed rozpoczęciem prac wyposażyć budynek w jedną gaśnicę oraz matę (koc) gaśniczy – na poddaszu budynku.
2. Uprzątnięcie wszystkich kondygnacji.

PRACE REMONTOWE I KONSERWATORSKIE

1. Wykonanie nowego pokrycia dachu z blachy miedzianej płaskiej oraz wykonanie nowych obróbek blacharskich.
2. Uzupełnienie i konserwacja konstrukcji drewnianej wieży dachowej – po dokonaniu oględzin i odrębnym uzgodnieniu z MWKZ w Warszawie delegatura w Ostrołęce.
3. Wykonać instalację oświetleniową, gniazd wtykowych, nagłośnienie. Istniejącą skrzynkę ZK przy murach budynku przenieść poza budynek lub do jego wnętrza. Na budynku wykonać instalację odgromową – wszystkie wymienione roboty prowadzić wg projektu technicznego branży elektrycznej, uzgodnionego w MWKZ w Warszawie, Delegatura w Ostrołęce.
4. Skucie lamperii i uszkodzonych tynków wewnętrznych z powierzchni ścian parteru i sklepienia w celu zachowania pierwotnej, naturalnej struktury muru i spoin.
5. Skucie wtórnej posadzki betonowej na podłożu ceglastym.
6. Remont ścian i sklepienia
7. Remont posadzki – odsłonięcie cegły – konserwacja
8. Remont elewacji kaplicy razem z wieżą i jej pokryciem poprzez naprawę zniszczonej konstrukcji muru (uzupełnienie wątku ceglanego, konserwację cegły, uzupełnienie ubytków spoin, usunięcie wszelkich zapraw i zacierów cementowych.
9. Wykonanie izolacji ścian fundamentowych i opaski wokół budynku (rozbiórka w tym zakresie istniejącego chodnika przylegającego do ścian zewnętrznych). Opisanych w dalszej części opracowania.
10. Konserwacja oryginalnej stolarki okiennej (okna O1) z wymianą uszkodzonych formatek szybowych i wymiana okien (O2) odwzorowujące okna O1.
11. Regulacja schodów zewnętrznych.
12. Konserwacja i restauracja żaluzji drewnianych znajdujących się we wieży – 4szt.

4. Sposób użytkowania i program użytkowy obiektu budowlanego.

Budynek kaplicy wpisany jest do rejestru zabytków.
Program użytkowy budynku pozostaje bez zmian.

5. Układ przestrzenny i forma architektoniczna obiektu budowlanego.

Kaplica zlokalizowana jest na cmentarzu parafialnym w miejscowości Jelonki, gm. Ostrów Mazowiecka. Budynek objęty jest ochroną konserwatorską i wpisany jest do rejestru zabytków. Wpis do rejestru miał na celu zachowanie i ochronę walorów murowanej kaplicy, stanowiący cenny przykład budownictwa sakralnego na Mazowszu. Elewacja budynku przeznaczona jest do konserwacji.

Kaplica została wybudowana z dużą starannością, dbałością o detale i precyzją wymiarową. Dobrze wpisuje się w charakter otaczającej ją zabudowy cmentarnej.

6. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego.

Wszystkie parametry obiektu budowlanego pozostają bez zmian to jest :

- kubatura: 477,00 m³
- powierzchnia użytkowa: 27,60 m²
- powierzchnia zabudowy: 54,20 m²
- wymiary budynku bez odsadzek cokołu: 6,24 x 9,70+1,60 m (zejście do podziemia).
- wysokość budynku: 9,60 (budynek) + 4,42 m (wieża) = 14,03 m.

7. Opinia geotechniczna oraz sposób posadowienia obiektu budowlanego.

Na przedmiotowej działce występują proste warunki gruntowe – warstwy gruntu jednorodne, zbudowane z utworów piaszczysto-żwirowych. Nie występują niekorzystne zjawiska geologiczne. Granica przemarzania gruntu wynosi 1,00 m ppt.

8. Liczba lokali mieszkalnych i użytkowych.

Liczba lokali mieszkalnych w budynku - 0. Liczba lokali użytkowych w budynku - 1.

9. Liczba lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych, w tym osób starszych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych - Nie dotyczy.

10. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, w tym osoby starsze – wejście do kaplicy poprzedzają schody zewnętrzne kamienne przeznaczone do regulacji. Roboty remontowe nie przewidują zmian w zakresie dostępności do budynku.

11. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie.

a) Zapotrzebowanie w wodę, odprowadzanie ścieków i wód opadowych

- Zaopatrzenie w wodę – nie dotyczy. Budynek nie posiada instalacji wodociągowej.
- Ścieki bytowe - nie dotyczy. Budynek nie posiada instalacji kanalizacyjnej.
- Odprowadzenie wód deszczowych – powierzchniowo na teren Inwestora, poza projektowaną opaskę żwirową.

b) Emisja zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych

Istniejący budynek nie wprowadza emisji zanieczyszczeń gazowych, w tym zapachów, pyłowych i płynnych.

c) Odpady stałe

Odpady powstałe przy remoncie obiektu zostaną usunięte przez specjalistyczną firmę usług komunalnych na zlecenie wykonawcy obiektu.

Odpady wytworzone podczas eksploatacji budynku – są segregowane i gromadzone w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i wywożone przez wyspecjalizowaną firmę.

d) Właściwości akustyczne i emisja drgań

Na etapie realizacji inwestycji mogą wystąpić przekroczenia norm hałasu, lecz będą one krótkotrwałe i nie wymagają dodatkowych środków zaradczych.

Istniejący obiekt nie wprowadza emisji hałasów, wibracji i drgań, które mogłyby być uciążliwe dla otoczenia.

- e) Wpływ obiektu budowlanego na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu na istniejący drzewostan, powierzchnię ziemi, w tym glebę, wody powierzchniowe i podziemne.

- f) Interes osób trzecich

Obiekt podlegający opracowaniu nie wprowadza naruszenia interesu osób trzecich w rozumieniu przepisów prawa budowlanego.

12. Analiza technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło.

Nie dotyczy.

13. Analiza technicznych i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń automatycznie regulujących temperaturę w pomieszczeniach.

Nie dotyczy.

14. Zasadnicze elementy wyposażenia budowlano – instalacyjnego.

Dokumentacja fotograficzna istniejącego stanu zachowania, dla potrzeb niniejszego opracowania, wykonana została w dniu 27.04.2024 r.

14.1. Informacje niezbędne do oceny wpływu prac na zabytek:

- Kaplica po przeprowadzeniu prac budowlanych zachowa pierwotną formę i wygląd architektoniczny.
- Zastosowane materiały budowlane będą trwałe i wysokiej jakości.
- Wszystkie prace remontowe łączy muru wewnątrz dzwonnicy (na parterze) polegać będą na usunięciu wszystkich zapraw cementowych, wtórnych tynków i powłok malarskich i ponownego uzupełnienia.
- Wymienione zostanie zniszczone pokrycie z blachy stalowej na miedzianą oraz wykonane nowe pokrycie nad zejściem do piwnicy. Dach zostanie wyposażony w rynny i rury spustowe. Zabezpieczy to budynek przed zaciekaniem i zamaczaniem ścian.
- Stolarka okienna i drzwiowa oraz żaluzje drewniane ulegną pracom konserwatorskim oraz restauratorskim.
- Wykonanie izolacji ścian fundamentowych i nowej opaski wokół budynku przyczyni się do zabezpieczenia fundamentów przed wilgocią.

14.2. Założenia konserwatorskie.

Prace remontowe dzwonnicy obejmują:

- A. Uprzątnięcie wszystkich kondygnacji.
- B. Wykonanie nowego pokrycia dachu z blachy miedzianej płaskiej oraz wykonanie nowych obróbek blacharskich.

- C. Uzupełnienie i konserwacja konstrukcji drewnianej więźby dachowej – po dokonaniu oględzin i na podstawie odrębnego uzgodnienia z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.
- D. Wykonanie nowej instalacji oświetleniowej, gniazd wtykowych, nagłośnienia oraz oświetlenia zewnętrznego. Istniejące złącze kablowe znajdujące się przy budynku zostanie przesunięte z elewacji (poza nią lub do wnętrza) co poprawi walory estetyczne obiektu. Wykonana zostanie instalacja odgromowa – wszelkie ww. prace należy realizować wg odrębnego opracowania branży elektrycznej, uzgodnionego z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.
- E. Remont elewacji kaplicy razem z wieżą i jej pokryciem poprzez naprawę zniszczonej konstrukcji muru (uzupełnienie wątku ceglanego, konserwację cegły, uzupełnienie ubytków spoin, usunięcie wszelkich zapraw i zacierów cementowych).
- F. Wykonanie izolacji ścian fundamentowych i opaski wokół budynku (rozbiórka w tym zakresie istniejącego chodnika przylegającego do ścian zewnętrznych).
- G. Skucie lamperii i uszkodzonych tynków wewnętrznych z powierzchni ścian parteru i sklepienia. Remont ścian i sklepienia.
- H. Skucie wtórnej posadzki betonowej na podłożu ceglanym. Remont posadzki – odsłonięcie cegły – konserwacja.
- I. Konserwacja oryginalnej stolarki okiennej oraz rekonstrukcja i wykonanie nowych okien w miejscu istniejącej stolarki wtórnej.
- J. Konserwacja oryginalnej stolarki drzwiowej.
- K. Konserwacja i roboty restauratorskie żaluzji drewnianych – 4szt.
- L. Remont schodów zewnętrznych.
- R. Konserwacja elementów metalowych – krzyża.

14.3. Zalecenia konserwatorskie.

Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków w dniu 13.lipca 2021 r., wydał następujące zalecenia konserwatorskie:

1. Wymianę zniszczonego pokrycia dachowego łącznie z odprowadzeniem wód opadowych i wykonaniem instalacji odgromowej.
2. Usunięciem opaski z kostki betonowej przylegającej bezpośrednio do ścian zewnętrznych kaplicy oraz wykonanie drenażu oddalonego.
3. Wykonanie prac remontowych we wnętrzu kaplicy polegających na skuciu lamperii olejnej oraz wtórnej posadzki betonowej.
4. Wykonanie remontu elewacji kaplicy poprzez naprawę zniszczonej konstrukcji muru (uzupełnienie wątku ceglanego, konserwację cegły, uzupełnienie ubytków spoin, usunięcie wszelkich zapraw i zacierów cementowych).
5. Konserwację oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej.
6. Wykonanie remontu wnętrza kaplicy.

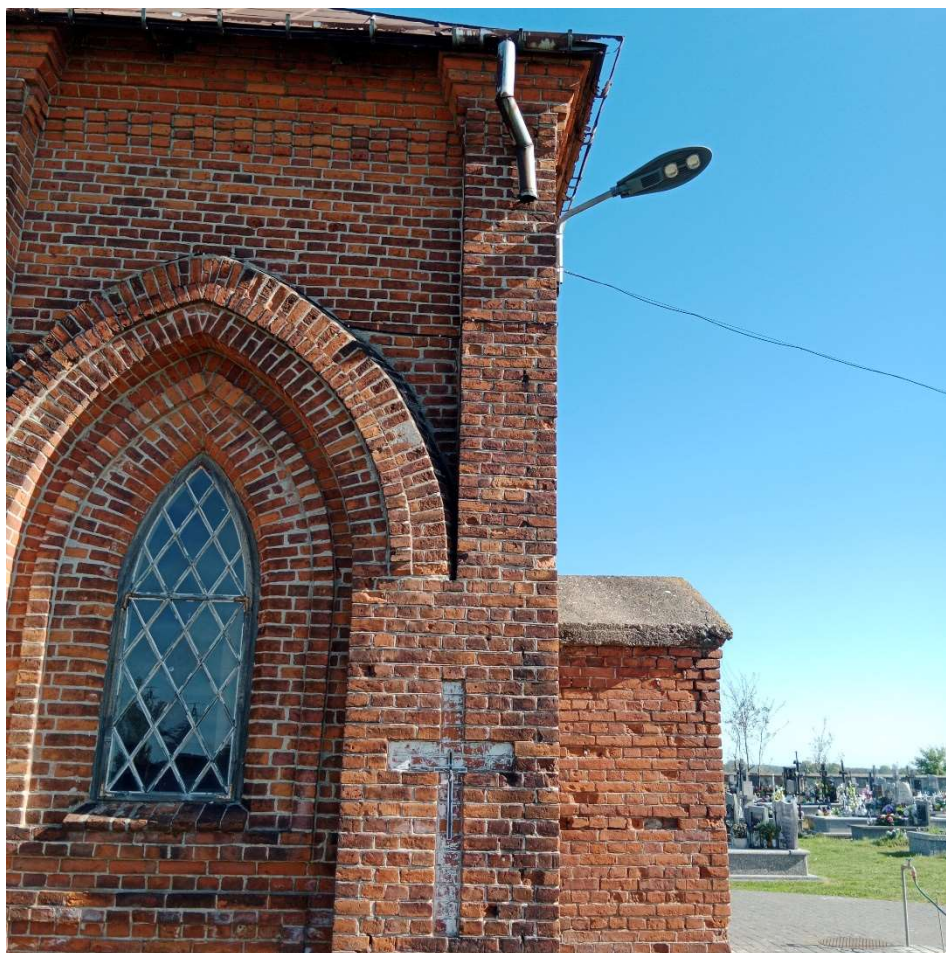
14.4. Program prac konserwatorskich.

A. UPRZĄTNIĘCIE WSZYSTKICH KONDYGNACJI.

Należy:

- usunąć wszystkie gniazda i nieczystości ptasie stosując przy wykonywaniu tych prac odpowiednie maseczki i okulary.
- Odkurzyć wszystkie kondygnacje.
- Powynosić zbędne przedmioty.

B. WYMIANA POKRYCIA DACHOWEGO NA BLACHĘ MIEDZIANĄ ORAZ WYKONANIE NOWEGO POKRYCIA DACHU Z BLACHY MIEDZIANEJ NAD ZEJŚCIEM DO KRUCHTY. WYKONANIE NOWYCH OBRÓBEK BLACHARSKICH

Zdjęcie nr 1. Zniszczone obróbki blacharskie kaplicy. Betonowe zadaszenie nad zejściem do kruchty.

Zdjęcie nr 2. Zniszczone obróbki blacharskie kaplicy. Elewacja tylna (wschodnia).

Zdjęcie nr 3. Zniszczone obróbki blacharskie kaplicy. Elewacja boczna (południowa).

Zaprojektowano wymianę pokrycia dachowego na pokrycie z blachy miedzianej gr. 0,7 mm wraz z wymianą obróbek blacharskich .

Prace związane z wymianą pokrycia dachowego z blachy stalowej płaskiej na blachę miedzianą:

1. Rozebrać istniejące obróbki blacharskie, pokrycie dachu blachą płaską o połączeniach „w rurkę” oraz deskowanie.

Uwaga: po demontażu pokrycia dachowego połacie należy zabezpieczyć za pomocą plandek lub grubej folii na czas prowadzenia robót.

2. Dokładnie sprawdzić stan techniczny wszystkich elementów konstrukcyjnych więźby dachowej, dokonać inwentaryzacji. Ewentualnie opracować projekt wymiany uszkodzonych elementów – wg. odrębnego opracowania.

3. Wykonać deskowanie dachu.

Wykonać deskowanie z zachowaniem szczelin między deskami 1-5 cm, dla umożliwienia odprowadzenia pary wodnej skondensowanej od spodu na blasze pokrycia. Deski nie powinny być szersze niż 15 cm. Grubość desek 2,5 cm, ewentualna różnica w grubości desek nie powinna być większa niż 2 mm, ponieważ może to spowodować widoczne odciski na pokryciu.

Do deskowania należy użyć desek sosnowych. Deski powinny być suche. W przypadku wilgotnego drewna (powyżej 20%) może wystąpić niekorzystny efekt odcisków na pokryciu, spowodowany wysuwaniem się gwoździ z wysychającego drewna.

Do przybicia deskowania do krokwi należy użyć gwoździ miedzianych. Do zamocowania deskowania do betonu (nad zejściem do kruchty) stosować wkręty miedziane.

Elementy drewniane zabezpieczyć przed wbudowaniem przeciwko korozji biologicznej, owadom i przeciwoogniowo odpowiednim preparatem.

4. Wykonać pokrycie dachowe wraz z obróbkami blacharskimi.

Do pokrycia dachu budynku i wykonania obróbek blacharskich należy zastosować blachę miedzianą z rolki, o gr 0,7mm i szerokości 67 cm. Pokrycie netto o szerokości 60 cm, a długość elementu kryjącego 120 cm. Krycie dachu „w rurkę”.

Prace rozpocząć od umocowania pasów: usztywniającego i okapowego. Górne brzegi blachy nie mogą wypadać na szczelinę na deskowaniu. Blachę układać na mijankę: przesunięcie arkuszy względem siebie o 1/2 długości (minimalnie o 1/3). Pasy usztywniające wykonać z blachy miedzianej gr. 0,7 mm i szerokości 20 cm. Przybić do deski okapowej dwoma rzędami gwoździ miedzianymi w rozstawie mijankowym co 15 cm. Pas okapowy łączyć równolegle i prostopadle do dachu na rąbki leżące podwójnie mocowane żabkami. W narożach stosować rąbki podwójne stojące o wys. 20mm.

Podczas krycia dachu kontrolować wystające główki gwoździ miedzianych. Wszelkiego rodzaju kapinosy przy okuciu miedzią należy profilować tak, aby nie powstawały na ścianach zacieki z tworzącej się patyny.

Blacha miedziana zalecana jest jako najbardziej trwała i o najmniej rażącym kolorze. Walorem jej jest również piękna patyna w kolorze zielonym powstała w dłuższym okresie.

Wraz z pokryciem będą wykonane opierzenia tj. osłona styku muru z pokryciem wpuszczana w bruzdę muru.

C. Uzupełnienie i konserwacja konstrukcji drewnianej więźby dachowej – po dokonaniu oględzin i na podstawie odrębnego opracowania i uzgodnienia z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.

D. Wykonanie nowej instalacji oświetleniowej, gniazd wtykowych, nagłośnienia oraz oświetlenia zewnętrznego. Istniejące złącze kablowe znajdujące się przy budynku zostanie przesunięte z elewacji (poza nią lub do wnętrza) co poprawi walory estetyczne obiektu. Wykonana zostanie instalacja odgromowa – wszelkie ww. prace należy realizować wg odrębnego opracowania branży elektrycznej, uzgodnionego z MWKZ w Warszawie Delegatura w Ostrołęce.

Zdjęcie nr 4. Złącze kablowe przy ścianie południowej budynku kaplicy.

E. REMONT ELEWACJI KAPLICY

Roboty renowacyjne elewacji budynku kaplicy:

Zastosowano materiały firmy KEIM, które można w zakresie zapraw zastąpić równorzędnymi materiałami firm np. ATLAS z serii „Złoty Wiek” lub OPTOLITH.

Po postawieniu rusztowań i dokonaniu szczegółowych oględzin stanu istniejącego elewacji roboty należy rozpocząć od usunięcia luźnych nawarstwień, a w miejscach występowania glonów i porostów wstępnych zabiegów dezynfekcji środkiem biobójczym, np. KEIM/ SIKAGARD 715 W. W kolejnym etapie prac należy wykuć wtórne i niewłaściwe uzupełnienia oraz zniszczone i przeznaczone do wymiany oryginalne cegły, a także całkowicie usunąć wtórne spoiny wykonane zaprawą cementową, oraz zdegradowane, spękane, odspojone od podłoża, pudrujące się oryginalne spoiny, do głębokości ok. 2 cm. Następnie należy wykonać zabiegi usuwania z powierzchni elewacji wtórnych nawarstwień mocno scalonych z podłożem metodą strumieniowo-ścierną, z użyciem ścierniwa, np. drobnego piasku kwarcowego o wyoblonym kształcie, pod kontrolowanym ciśnieniem, tak by nie naruszyć powierzchni naturalnej patyny i nie uszkodzić struktury spieków cegieł. Po zakończeniu czyszczenia i usunięciu pozostałości luźnego ścierniwa strumieniem powietrza. W licu muru nie zauważono ognisk wysoleń – z tego powodu nie przewiduje się zabiegów redukujących zasolenie, np. kompresów „odsalających”.

Po tym należy wykonać zasadniczy zabieg dezynfekcji partii murów, szczególnie w miejscach dotychczasowego występowania grzybów, glonów i porostów, z użyciem środka biobójczego np. KEIM / SIKAGARD 715 W, zgodnie z reżimem technologicznym. Należy także uwzględnić działania skutecznego usunięcia przyczyn występujących dotychczas zawilgoceń muru.

W kolejnym etapie prac utwardzić zdeintegrowane strukturalnie przeznaczone do zachowania, osłabione partie wątku ceglanego metodą wielokrotnego nasączenia preparatem konsolidującym na bazie estru kwasu krzemowego np. KEIM SILEX OH 100 lub równoważnym, przywracającym cegle w 2 tygodniowym procesie wiązania parametry mechaniczne zbliżone do pierwotnych.

Przy zachowaniu przerw technologicznych, nasączyć obficie przy użyciu spryskiwaczy całość materiału ceglanego i zachowanych spoin preparatem krzemianowym KEIM FIXATIV, stosując roztwory wodne w proporcjach 1:3 lub 1:5. W celu większej penetracji spoiwa krzemianowego i efektywnego utwardzenia struktury muru zabieg wielokrotnie powtarzać w odstępach ok. 10 min., stosując roztwór wody w proporcjach maksymalnie 1:5.

W dalszej części prac wykonać przemurowania z użyciem zaprawy KEIM POROSAN-TRASS-ZEMENTPUTZ.

Następnie wykonać uzupełnienia ubytków formy cegieł, które mają nie więcej niż ok. 30 % objętości, kitem mineralnym KEIM RESTAURO TOP, zaprawą konserwatorską barwioną w masie w kolorystyce oryginalnych cegieł. Do dodatkowego podbarwiania zapraw użyć pigmentów KEIM PURKRISTALAT 9002 (żółty), 9003 (czerwony), 9004 (umbra) i 9008 (czarny).

Do scalenia kolorystycznego uzupełnień dopuszcza się użycie mineralnych farb laserunkowych KEIM RESTAURO-LASUR, o w/wym numerach kolorów, w indywidualnie przygotowanym rozcieńczeniu środkiem krzemianowym KEIM SPECIAL FIXATIV.

Po zakończeniu prac związanych z konserwacją cegieł przystąpić do uzupełnienia spoinowania. Spoiny wykonać cofnięte głębiej od lica muru od 2 do 3 mm, zaprawą KEIM Restauro Fuge w barwie starego wapna - numer z próbnika spoin do ustalenia po konserwacji cegieł. Spoiny po wysezonowaniu należy miejscowo podpatynować, w technologii analogicznej jak przy unifikacji kolorystycznej cegieł, by nadać całości powierzchni efektu naturalnego muru.

Po zakończeniu wszystkich prac wykonać hydrofobizację przy użyciu środka KEIM LOTEXAN N lub REMMERS Funcosil SNL. Cegły zniszczone z ubytkami większymi niż 30% wymienić na analogiczne w formie i kolorystyce.

Cegły przeznaczone do przemurowań i uzupełnień lica muru należy dostosować wymiarami i kolorystycznie do pierwotnych, dobrać na indywidualne zamówienie. Zalecane jest przygotowanie próbek i uzyskanie akceptacji komisji konserwatorskiej.

Naprawa i wymiana obróbek blacharskich

Zniszczone obróbki blacharskie wymienić na nowe o podobnych parametrach technicznych i użytkowych. W miejscach ubytków uzupełnić obróbki blacharskie dostosowując do istniejących, pozostających bez zmian – będących w dobrym stanie technicznym i użytkowym.

Zdjęcie nr 5. Elewacja południowa

Zdjęcie nr 6. Powierzchnia ściany z cegły

F. WYKONANIE IZOLACJI ŚCIAN FUNDAMENTOWYCH I OPASKI WOKÓŁ BUDYNKU (ROZBIÓRKA W TYM ZAKRESIE ISTNIEJĄCEGO CHODNIKA PRZYLEGAJĄCEGO DO ŚCIAN ZEWNĘTRZNYCH).

Wykonanie izolacji pionowej ścian z materiałów mineralnych, systemowych – np. KEIM, CAPAROL.

Prace należy monitorować przez firmę dostarczającą system. Sposób i częstotliwość monitorowania uzgodnić z producentem i dostawcą systemu.

Ułożenie hydroizolacji na ścianach fundamentowych wraz z warstwą dociskową z kruszywa mineralnego – wg. rysunku pt.: "Przekrój A-A" projektu architektoniczno – budowlanego.

Kolejność prac:

1. Demontaż istniejącego chodnika z betonowej kostki brukowej na odległość ok. 1,2 m od ścian budynku kaplicy.
2. Odslonięcie ścian zewnętrznych metodą „mijankową”
3. Przed aplikacją powłok izolacyjnych należy przygotować podłoże. Musi być ono suche, równe, zwarte, nośne, wolne od kurzu i mleczka cementowego, jak również od substancji zmniejszających przyczepność.
4. Wszelkie uszkodzenia podłoża, duże pory, jamy lub „raki” na powierzchni betonu należy uzupełnić zaprawą na bazie spoiw mineralnych.
5. W przypadku murów kamiennych, występowania licznych rys lub możliwości pojawienia się pęknięć – ubytki w spoinach uzupełnić zaprawami systemowymi KEIM.

Wokół ścian budynku wykonać opaskę z trawy „z rolki” na podłożu z piasku.

Zdjęcie nr 7. Cokół kaplicy

Zdjęcie nr 8. Zawilgocenie ścian przyziemia

G. SKUCIE LAMPERII I USZKODZONYCH TYNKÓW WEWNĘTRZNYCH Z POWIERZCHNI ŚCIAN PARTERU I SKLEPIENIA. REMONT ŚCIAN I SKLEPIENIA.

Kaplica wykonana z cegły ceramicznej na zaprawie wapiennej. Ściany otynkowane jednostronnie zaprawą wapienno-piaskową grub. 1-2 cm. Nie stwierdzono zarysowań i pęknięć świadczących o naruszeniu spójności i statyki murów i przypór.

Zaobserwowano zniszczenia tynków wewnętrznych typowe dla murów notujących zwiększone zawilgocenie podłoża. Wilgoć jest jednym z najbardziej widocznych czynników powodujących wiele szkodliwych procesów. Wilgoć zawarta w murze powoduje pęcznienie, rozwarstwienie, brak adhezji do podłoża. Zwiększone zawilgocenie podłoża uwiadcza się w łuszczeniu powłoki i tynku. Dotyczy głównie partii cokołowych oraz przypodporowych. Uszkodzenia tynków wynikające ze zwiększonego zawilgocenia powstały także z odbicia od betonowych opasek wód deszczowych, które zachlapywały ściany często do wys. 40-60 cm.

Tynki straciły walory techniczne, zabezpieczające i estetyczne.

Zdjęcie nr 9. Lamperia na ścianach – strefa wejściowa

Zdjęcie nr 10. Lamperia na ścianach – wnętrze parteru kaplicy

PROGRAM PRAC NAPRAWCZYCH

Usunąć zniszczone i odparzone tynki parteru a następnie należy:

1. Zdezynfekować powierzchnię ścian w miejscach zakażenia mikrobiologicznego preparatem biobójczym KEIM Algicid Plus. Aplikacja preparatu metodą natryskową. Głęboko zakażone podłoże wymaga nasączenia struktury tynku i cegieł oraz wykonanie badań sprawdzających skuteczność zabiegu.
2. Stare partie wypraw tynkarskich, miejscowe uzupełnienia cementowe oraz zdegradowane cegły i kruche osypujące się spoiny należy usunąć mechanicznie, następnie oczyścić szczotką na sucho lub sprężonym powietrzem powierzchnię muru z pyłów i drobnych pozostałości zapraw oraz wywieźć gruz poza miejsce prac.
3. Na parterze budynku zostaną wymienione zdegradowane tynki i wymienione na tynki renowacyjne WTA. Całość powierzchni zostanie ujednolicona szpachlą krzemianową Sanierputz – Fine.

H. SKUCIE WTÓRNEJ POSADZKI BETONOWEJ NA PODŁOŻU CEGLANYM. KONSERWACJA ISTNIEJĄCEJ POSADZKI CEGLASTEJ PARTERU.

1. Powierzchnia posadzki = 27,60m².

Istniejące podłoże cementowe należy usunąć mechanicznie oraz wywieźć gruz poza miejsce prac.

Roboty renowacyjne posadzki budynku kaplicy:

Zastosowano materiały firmy KEIM, które można w zakresie zapraw zastąpić równorzędnymi materiałami firm np. ATLAS z serii „Złoty Wiek” lub OPTOLITH.

Po skuciu posadzki betonowej i dokonaniu szczegółowych oględzin stanu istniejącego roboty należy rozpocząć od usunięcia luźnych nawarstwień, wykuciu wtórnych i niewłaściwych uzupełnień oraz zniszczonych i przeznaczonych do wymiany oryginalnych cegieł. Całkowicie usunąć wtórne spoiny wykonane zaprawą cementową, oraz zdegradowane, spękane, odspojone od podłoża, pudrujące się oryginalne spoiny, do głębokości ok. 2 cm. Następnie należy wykonać zabiegi usuwania z powierzchni

wtórnych nawarstwień mocno scalonych z podłożem metodą strumieniowo-ścierną, z użyciem ścierniwa, np. drobnego piasku kwarcowego o wyoblonym kształcie, pod kontrolowanym ciśnieniem, tak by nie naruszyć powierzchni naturalnej patyny i nie uszkodzić struktury spieków cegieł. Po zakończeniu czyszczenia i usunięciu pozostałości luźnego ścierniwa strumieniem powietrza posadzkę należy odkurzyć. W posadzce nie zauważono ognisk wysoleń, ani występowania grzybów, glonów i porostów – z tego powodu nie przewiduje się zabiegów redukujących zasolenie, oraz zabiegów dezynfekcji posadzki.

W kolejnym etapie prac utwardzić zdeintegrowane strukturalnie przeznaczone do zachowania, osłabione partie wątku ceglanego metodą wielokrotnego nasączenia preparatem konsolidującym na bazie estru kwasu krzemowego np. KEIM SILEX OH 100 lub równoważnym, przywracającym cegle w 2 tygodniowym procesie wiązania parametry mechaniczne zbliżone do pierwotnych.

Przy zachowaniu przerw technologicznych, nasączyć obficie przy użyciu spryskiwaczy całość materiału ceglanego i zachowanych spoin preparatem krzemianowym KEIM LOTEXAN. W dalszej części prac wykonać ewentualne przemurowania cegieł z użyciem zaprawy KEIM POROSAN-TRASS-ZEMENTPUTZ. Następnie wykonać uzupełnienia ubytków formy cegieł, które mają nie więcej niż ok. 30 % objętości, kitem mineralnym KEIM RESTAURO TOP, zaprawą konserwatorską barwioną w masie w kolorystyce oryginalnych cegieł. Do dodatkowego podbarwiania zapraw użyć pigmentów KEIM PURKRISTALAT 9002 (żółty), 9003 (czerwony), 9004 (umbra) i 9008 (czarny).

Do scalenia kolorystycznego uzupełnień dopuszcza się użycie mineralnych farb laserunkowych KEIM RESTAURO-LASUR, o w/wym. numerach kolorów, w indywidualnie przygotowanym rozcieńczeniu środkiem krzemianowym KEIM SPECIAL FIXATIV.

Po zakończeniu prac związanych z konserwacją cegieł przystąpić do uzupełnienia spoinowania. Spoiny wykonać jako pełne, zaprawą KEIM Restauro Fuge w barwie starego wapna - numer z próbnika spoin do ustalenia po konserwacji cegieł. Spoiny po wysezonowaniu należy miejscowo podpatynować, w technologii analogicznej jak przy unifikacji kolorystycznej cegieł, by nadać całości powierzchni efektu naturalnego muru.

Cegły przeznaczone do przemurowań i uzupełnień należy dostosować wymiarami i kolorystycznie do pierwotnych dobierając na indywidualne zamówienie lub poprzez pozyskanie z innych budów czy obiektów materiały o podobnych parametrach.

Zdjęcie nr 11. Posadzka przy wejściu głównym do kaplicy

I. KONSERWACJA ORYGINALNEJ STOLARKI OKIENNEJ ORAZ REKONSTRUKCJA I WYKONANIE NOWYCH OKIEN W MIEJSCU ISTNIEJĄCEJ STOLARKI WΤÓRNEJ.

Stolarka okienna stanowi drewniana konstrukcję składającą się z oboknia i skrzydła okiennego ze słupkami i ślemionami w formie prostokątnej i romboidalnej. Drewniane ramy wypełnione są szkłem płaskim bezbarwnym. Okna ze słupkami i ślemionami w formie prostokątnej są oknami wtórnymi. Należy w ich miejsce wykonać okna nowe, odwzorowujące okna ze ślemionami w formie romboidalnej. Wymiary otworów okiennych oraz kształt ram są analogiczne.

Brak sygnowania wykonania przez zakład pracowni witrażownictwa. W obrębie poszczególnych okien widoczne uszkodzenia szkła, wytłuczenia fragmentów, miejscowe drobne ubytki oraz pęknięcia i punktowe obicia.

PRACE KONSERWATORSKIE DREWNIANYCH OKIEN (okna O1 – 2 szt, okna O2 – do wymiany na nowe – 2 szt, otwory okienne o średnicy ok. 60 cm w szczycie frontowym budynku – 2 szt.

- Dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego okien drewnianych oraz inwentaryzacja graficzna/rysunkowa/fotograficzna zakresu zniszczeń.
- Wstępna dezynfekcja drewnianych okien preparatem fungicydowym, np. Preventol RI 80 lub Boramon C30, oczyszczenie powierzchni z luźnych nawarstwień elementów okien.
- Demontaż okien, zabezpieczenie zdeformowanych i częściowo odspojonych elementów snycerskich i konstrukcyjnych, transport do pracowni.
- Montaż czasowych zabezpieczeń, zasłaniających otwory okienne na czas prowadzenia prac konserwatorskich.
- Usunięcie pozostałości skorodowanych metalowych mocowań i łączów, wtórnie użytych gwoździ i wkrętów w czasie poprzednich prac naprawczych.
- Usunięcie szklenia i złożenie w miejscu zabezpieczonym przed uszkodzeniem.
- Oczyszczenie poszczególnych części okien z nawarstwień korozyjnych metodą dobraną na podstawie przeprowadzonych prób czyszczenia:
 - metodą strumieniowania ściernego przy użyciu odpowiedniego ścierniwa alternatywnie środka chemicznego,
 - metodą chemiczną przy użyciu preparatów i środków chemicznych,
 - mechaniczną, przy użyciu narzędzi i materiałów ściernych.
- Usunięcie pozostałości uszkodzonych elementów, nieprawidłowo wykonanych napraw i uzupełnień drewna.
- Miejscowa impregnacja osłabionych strukturalnie partii drewna np. 15% roztworem żywicy Paraloid - B72 w Dowanolu.
- Zrekonstruowanie zniszczonych elementów okien z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.
- Naprawa i uzupełnienie małych ubytków, flekowanie drewnem tego samego gatunku co oryginalne, zgodnie z kierunkiem przebiegu słoów i z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.
- Uzupełnienie ubytków, odtworzenie brakujących fragmentów metodą flekowania drewnem tego samego gatunku co oryginalne, zgodnie z kierunkiem przebiegu słoów

i z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.

- Uzupełnienie drobnych ubytków kitem przeznaczonym do drewna wystawionego na ekstremalne oddziaływanie czynników atmosferycznych zachowującym rozszerzalność termiczną analogiczną do uzupełnianego drewna.
- Po opracowaniu formy i powierzchni uzupełnień, oczyszczeniu powierzchni nałożenie powłok gruntujących, podkładowych stosowania na zewnątrz, np. KEIM Lignosil-Base rozcieńczanej KEIM Lignosil-Base-DL.
- Wykonanie laserunkowych powłok malarskich krzemianową farbą do elewacji drewnianych KEIM Lignosil-Verano rozcieńczaną KEIM Lignosil-Verano-DL.
- Kwatery szyb – uzupełnić szybami istniejącymi, te które są zachowane bez uszkodzeń – pozostają jako istniejące. Szyby uszkodzone i stłuczone należy wymienić na nowe. Szklenie okien szkłem gr. 4 mm.
- Demontaż czasowych zabezpieczeń, zasłaniających otwory okienne na czas prowadzenia prac konserwatorskich.
- Transport i montaż drewnianych okien po konserwacji. Wykonanie dokumentacji powykonawczej prac konserwatorskich, opisowej i fotograficznej przebiegu poszczególnych etapów konserwacji drewnianych okien.

Zdjęcie nr 12. Okno O1 – „od zewnątrz budynku

Zdjęcie nr 13. Szczegół okna O1 – „od zewnątrz budynku”

Zdjęcie nr 14. Szczegół okna O1 – „od wewnątrz budynku”

Zdjęcie nr 15. Okno O2 – „od zewnątrz budynku”

Zdjęcie nr 16. Okno O2 – „od wewnątrz budynku”

Zdjęcie nr 17. Okno w szczycie elewacji frontowej budynku kaplicy

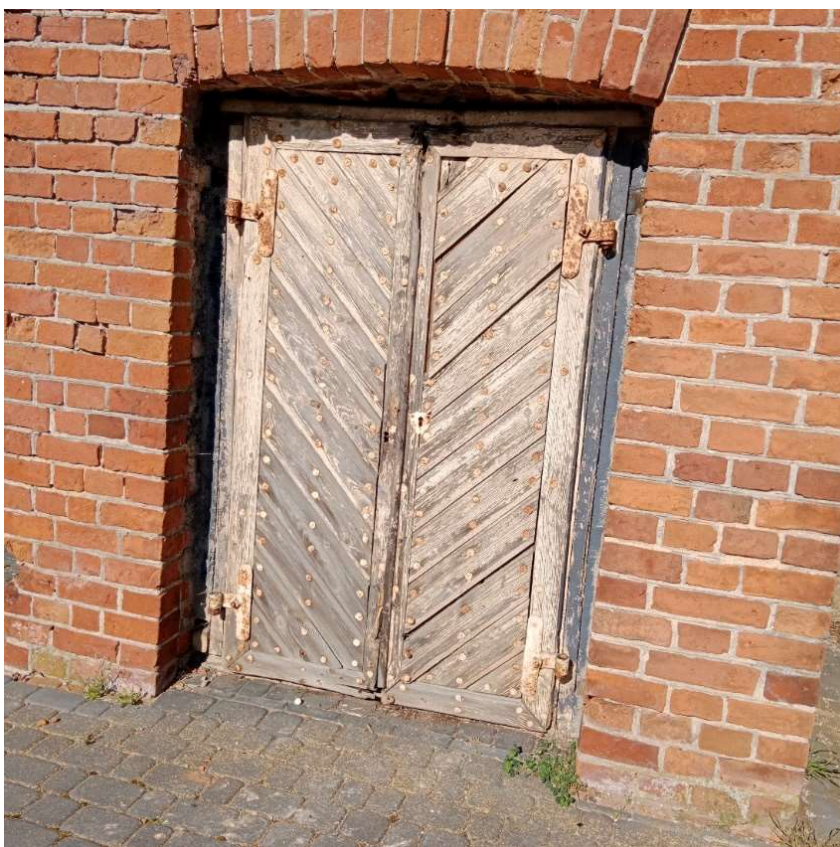
J. KONSERWACJA ORYGINALNEJ STOLARKI DRZWIOWEJ.

DRZWI WEJŚCIOWYCH DO BUDYNKU KAPLICY

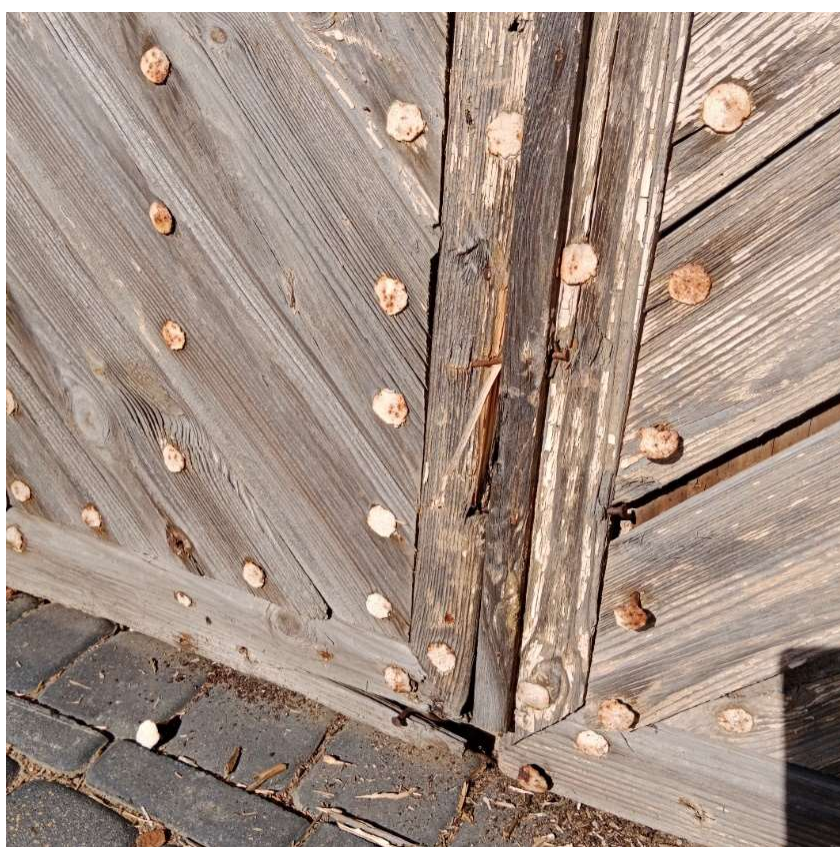
- Do części podpiwniczonej

Drzwi wejściowe dwuskrzydłowe drewniane, pełne o wymiarach 122x190 cm. Drewniane z desek. Obramienia otworu drzwiowego stanowią dwa słupy ustawione na podwalinie, połączone na górze nadprożem o takim samym przekroju jak słupy. W zewnętrznych bokach słupów wycięte są rowki, w które wpuszczone są końce bali ściennych. Wzdłuż wewnętrznych krawędzi słupów i nadproży wycięty jest felc tj. uskok ok. 2-3 cm, umożliwiający szczelne domykanie drzwi. Ramiaki („spongi”) poprzeczne i skośne 38 x 60 mm chroniące skrzydło przed „koszeniem się”. Zawiasy metalowe kowalskiej roboty wykute w formie dwóch pasów zakończonych tulejkami nakładanymi na haki tkwiące w słupach. Zamek metalowy.

Drzwi posiadają ubytki w drewnie, zniszczone w dolnej części przez korozję biologiczną. Postępująca długotrwała degradacja drewna nie kwalifikuje tych elementów do konserwacji, gdyż nie zapewnia trwałości wykonanych zabiegów konserwatorskich. Według autora opracowania zasadnym jest wykonanie kopii istniejących drzwi. Ważnym aspektem finalnym zakładanego procesu jest przywrócenie trwałych cech użytkowych oraz historycznej estetyki charakterystycznej dla sztuki regionalnej.

Zdjęcie nr 18. Drzwi wejściowe do części podpiwniczonej w kaplicy

Zdjęcie nr 19. Szczegół połączenia elementów w drzwiach zewnętrznych do części podpiwniczonej kaplicy

- Drzwi wejściowe (główne) do kaplicy

Drzwi trójpłycinowe dwudzielne. Konstrukcja składa się z ram tworzących pola. Płyciny te wpuszczane po obwodzie w ramy, dzięki czemu drewno może swobodnie pracować. Nałożone dekoracje są obustronne- od zewnątrz i wewnątrz mają prostą formę geometryczną. Drzwi nie posiadają elementów snycerskich, nie są obijane elementami metalowymi. Występujące naświetle doprowadza światło do wnętrza kaplicy.

Zdjęcie nr 20. Drzwi wejściowe do kaplicy – „od zewnątrz”

Zdjęcie nr 21. Drzwi wejściowe do kaplicy – „od wewnątrz”.

Zdjęcie nr 22. Szczegół skrzydła drzwiowego – „od wewnątrz” / Szczegół skrzydła drzwiowego – „od zewnątrz”.

PRACE KONSERWATORSKIE DREWNIANYCH DRZWI

- Dokumentacja fotograficzna stanu istniejącego drzwi drewnianych oraz inwentaryzacja graficzna/rysunkowa zakresu zniszczeń.
- Demontaż metalowych konstrukcji zabezpieczających
- Wstępna dezynfekcja drewnianych drzwi preparatem oczyszczenie powierzchni z luźnych nawarstwień elementów
- Demontaż drzwi, zabezpieczenie zdeformowanych i częściowo odspojonych elementów snycerskich i konstrukcyjnych, transport do pracowni.
- Montaż czasowych zabezpieczeń, zasłaniających otwory drzwiowe na czas prowadzenia prac konserwatorskich.
- Usunięcie pozostałości skorodowanych metalowych mocowań i łączów, wtórnie użytych gwoździ i wkrętów w czasie poprzednich prac naprawczych.
- Oczyszczenie poszczególnych części drzwi z nawarstwień korozyjnych metodą dobraną na podstawie przeprowadzonych prób czyszczenia:
 - metodą strumieniowania ściernego przy użyciu odpowiedniego ścierniwa alternatywnie środka chemicznego,
 - metodą chemiczną przy użyciu preparatów i środków chemicznych,
 - mechaniczną, przy użyciu narzędzi i materiałów ściernych.
- Usunięcie pozostałości uszkodzonych elementów, nieprawidłowo wykonanych napraw i uzupełnień drewna.
- Miejscowa Impregnacja osłabionych strukturalnie partii drewna
- Zrekonstruowanie zniszczonych elementów drzwi z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.
- Naprawa i uzupełnienie małych ubytków, flekowanie drewnem tego samego gatunku co oryginalne, zgodnie z kierunkiem przebiegu słoików i z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.
- Uzupełnienie ubytków, odtworzenie brakujących fragmentów metodą flekowania drewnem tego samego gatunku co oryginalne, zgodnie z kierunkiem przebiegu słoików i z zachowaniem wilgotności standardowej dla elementów drewnianych mających stały kontakt z powietrzem zewnętrznym.
- Uzupełnienie drobnych ubytków kitem przeznaczonym do drewna wystawionego na ekstremalne oddziaływanie czynników atmosferycznych zachowującym rozszerzalność termiczną analogiczną do uzupełnianego drewna.
- Po opracowaniu formy i powierzchni uzupełnień, oczyszczeniu powierzchni nałożenie powłok gruntujących, podkładowych stosowania na zewnątrz,
- Wykonanie laserunkowych powłok malarskich krzemianową farbą do elewacji drewnianych
- Demontaż czasowych zabezpieczeń, zasłaniających otwory drzwiowe na czas prowadzenia prac konserwatorskich.
- Transport i montaż drewnianych drzwi po konserwacji.

Wykonanie dokumentacji powykonawczej prac konserwatorskich, opisowej i fotograficznej przebiegu poszczególnych etapów konserwacji drewnianych drzwi .

K. Konserwacja i roboty restauratorskie żaluzji drewnianych – 4szt.

Żaluzje wykonane z drewna sosnowego w tradycyjnej technice ciesielskiej/stolarskiej. Widoczny brak powłok zabezpieczających powierzchnię drewna przed oddziaływaniem zewnętrznych czynników atmosferycznych.

Powierzchnia drewna szara, plamy grzybów pleśniowych i zacieki na skutek zawilgocenia i korozji biologicznej. Ubytki konstrukcyjnych elementów drewnianych. Lokalne uszkodzenia w miejscach łączeń, wyłamania w gniazdach ościeżnic. Uszkodzenia mechaniczne ram ościeżnic. Ponadto lokalne deformacje i odspojenia mniejszych elementów. Ościeżnice z drewna dębowego z wieloma uszkodzeniami pęknięciami i ubytkami.. Brak fragmentów dekoracyjnych i snycerskich.

Postępująca długotrwała degradacja drewna nie kwalifikuje tych elementów do konserwacji, gdyż nie zapewnia trwałości wykonanych zabiegów konserwatorskich. Według autora opracowania zasadnym jest wykonanie kopii istniejących żaluzji. Ważnym aspektem finalnym zakładanego procesu jest przywrócenie żaluzjom estetyki charakterystycznej dla historycznej sztuki regionalnej.

Zdjęcie nr 23. Żaluzje drewniane od strony elewacji frontowej.

Zdjęcie nr 24. Żaluzje drewniane od strony elewacji południowej i wschodniej.

Zdjęcie nr 25. Żaluzje drewniane od strony elewacji północnej.

L. REMONT SCHODÓW ZEWNĘTRZNYCH.

Istniejące schody kamienne należy wypoziomować i ustabilizować.

Zdjęcie nr 26. Schody z ciosów kamiennych przed wejściem głównym do budynku.

R. KONSERWACJA ELEMENTÓW METALOWYCH – KRZYŻA.

Zdjęcie nr 27. Krzyż na wieży.

Elementy metalowe należy:

- Oczyszczyć powierzchnię metalowych elementów – krzyża, ze starych odspajających się, warstw farby olejnej oraz produktów korozji; mechanicznie przy użyciu szczotek drucianych i skrobaków.
- Usunąć przy użyciu preparatów chemicznych, np. pasty Coverax powłoki farby olejnej.
- Zrekonstruować zgodnie technologią i uzupełnić ubytki ozdobnych detali i fragmentów. Następnie zabezpieczyć antykorozyjnie powierzchnię z użyciem inhibitorów korozji i wykonać końcowe powłoki dekoracyjne zgodnie z ustaloną kolorystyką.

15. Warunki ochrony p. poż.

Usytuowanie dzwonnicy na przedmiotowej działce jest zgodne z warunkami ochrony przeciwpożarowej. Budynek nie zawiera pomieszczeń zagrożonych wybuchem.

Warunki ochrony p.poż. pozostają bez zmian.

16. Uwagi końcowe.

Wszystkie materiały i urządzenia użyte w procesie konserwatorskim, powinny być zgodne z Polskimi Normami, i posiadają dopuszczenia do stosowania, wydane przez Instytut Techniki Budowlanej. Materiały eksponowane we wnętrzu muszą ponadto posiadać świadectwo dopuszczenia do stosowania, wydane przez Państwowy Zakład Higieny.

Projektowane prace są robotami na znacznych wysokościach, należy je wykonywać ze szczególną ostrożnością, zachowując przepisy BHP dotyczące robót wysokościowych.

Stosować wyłącznie materiały i wyroby dopuszczone do stosowania w budownictwie, posiadające odpowiednie atesty, świadectwa, certyfikaty, znaki bezpieczeństwa, itp.

Roboty budowlane wykonywać wyłącznie pod stałym nadzorem budowlanym przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia.

Teren objęty pracami wyгородzić i zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych.

Nie dopuszcza się zmian w projekcie bez zgody projektanta.

Prace budowlane wykonywać zgodnie z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych” oraz Polskich Norm aktualnie obowiązujących.

.....
Projektant